

Jan Willem Roosenbrand - Oosterkerk

28 april 2013 - Johannes 21: 15-19

Dia 1

Als je werkloos wordt, kun je denken aan omscholing. Je werkte in de bouw maar bent ontslagen. Misschien kun je beter een baan zoeken in de zorg of in de techniek.

Het gaat vanmorgen over omscholing. Een visser wordt omgeschoold en aangesteld tot herder, herdersknecht.

Ze zitten bij een vuurtje en hebben net brood met vis gegeten. Eigenhandig gevangen, 153 grote vissen. Nou ja, eigenhandig? Ze ving de hele nacht niks, maar toen die vreemdeling op de verre kust hen zei om het net eens over een andere boeg te gooien, toen was er geen tillen aan! En toen ze eenmaal aan land kwamen, zat hij daar al, aan het vuurtje, met zijn eigen gebakken vis. Naast die 153 enorme door hen mee gebrachte vissen. Een merkwaardige maaltijd werd dat.

Dia 2

Maar na het eten nam Jezus Petrus apart en ging een eindje met hem lopen. Petrus die gisteren nog zei: ik ga vissen, en de rest ging met hem mee. Maar hier krijgt hij de opdracht om herdersknecht te worden: weid mijn schapen, zorg goed voor mijn lammetjes.

Simon de visserman wordt Petrus de herdersknecht.

Dia 3

En later schrijft Petrus zelf een brief, en daarin deelt hij deze opdracht met de leiders, of liever de herders van de kerk waaraan hij schrijft. 'Hoed Gods kudde waarvoor u de verantwoordelijkheid hebt'. Dus laten vooral de ouderlingen goed opletten deze keer.

Dia 4

En ook de pastorale bezoekers en bezoeksters, aan wie ook de herderlijke zorg is toevertrouwd, pastoraal, dat betekent: herderlijk, zorgzaam.

Dia 5

En in onze gemeente leggen we er de laatste tijd ook meer de nadruk op dat we allemaal de herder en hoeder van je zuster en je broeder bent. We zijn allemaal aan elkaar toevertrouwd om goed voor elkaar te zorgen. Dus laten we met zijn allen goed opletten en luisteren hoe Jezus ook jou aanspreekt op jouw plekje in de kerk in jouw herderlijke zorg voor de ander. Maar kun je dat wel? Ben je wel geschikt om zorgzaam te zijn voor de mensen in je kring? Weet je wat hier vooral heel belangrijk voor is: dat je van Jezus houdt.

Misschien vind je dat niet zo makkelijk om te zeggen. Die vraag van Jezus doet je misschien denken aan wat je vrouw je vraagt: zeg Henk, hou je wel van me? Maar Henk is niet zo'n prater en niet zo'n gevoelsmens. Zeker, natuurlijk houdt hij van zijn vrouw, maar om dat met zoveel woorden te zeggen, dat klinkt zo overdreven. Maar zijn vrouw hoort het zo graag. En kennelijk hoort Jezus het ook graag uit de mond van Petrus. Simon, hou je van mij? En Simon is een temperamentvolle man, die er geen moeite mee heeft zijn emoties onder woorden te brengen. Jazeker hou ik van U! Ik zou niet weten wat ik zonder u moest!

Dia 6

Maar hou je echt van me! Zeg je het niet te makkelijk en te snel, is het niet een plichtpleging, als jij dat nou eenmaal zo graag van hoort, ja hoor, ik hou van je. Hou je echt van me?

Dat vraagt de Here Jezus ook aan jou vandaag via dit verhaal.

Of vind je dat je dat zo niet kunt zeggen? In zijn brief schrijft Petrus in 1:8, en hij verbaast zich er over dat dit wonder zich voltrokken heeft, hij schrijft: 'straks zal Christus Jezus zich openbaren. Hem hebt u lief, zonder hem ooit gezien te hebben, en zonder hem nu te zien gelooft u in hem en ervaart u een onuitsprekelijke hemelse vreugde!'

Nee, we zien de Here Jezus niet met deze ogen en toch gebeurt dat wonderlijke dat je hem leert kennen uit de verhalen van bv Petrus en Johannes, en dat hij voor je gaat leven, dat je ontdekt dat alles wat hij deed, dat hij dat voor jou deed. Hij is voor jou de dood doorgegaan! Hij heeft voor jou de helse eenzaamheid geproefd, door God en mensen verlaten.

En daarom wil hij ook van jou antwoord op die vraag: nee, niet alleen geloof je in de bijbel, ga je naar de kerk, doe je mee in de kring. Maar hou je van mij? Wat zeg jij?

Op de achtergrond van dit verhaal speelt natuurlijk ook mee dat Petrus al eens eerder tegen Jezus zei dat Jezus echt op hem kon rekenen. Al zou iedereen u verlaten, ik nooit! Ik ga voor u door het vuur.

Maar even later bij dat vuurtje zei hij drie keer keihard: ik ken die man niet, ik hoor niet bij hem!

Want hij kon het niet plaatsen en hij wilde het niet kunnen plaatsen dat Jezus de dood moest ondergaan. Hij had zijn eigen plan met Jezus, en op die manier en op die voorwaarde hield hij van hem.

En toen zakte hij keihard door het ijs van zijn eigen zelfvertrouwen. Je kunt ook in je liefde voor Christus en je inzet voor de kerk, de kudde van de herder, je kunt daarin toch nog te veel met je zelf bezig zijn, met je eigen geloof, met jouw toewijding, met jouw inzet, met jouw financiële bijdrage. En dan verschuift maar zo de aandacht van Christus die alles voor jou heeft overgehad naar jou die alles voor Christus over heeft. In de loop van je leven leer je dat wel af, hoop ik.

En dan krijg jij ook een herkansing net als Petrus. Drie keer zijn Heer verloochend, en nu mag hij tot drie keer duidelijk maken dat hij ondanks zijn zelfoverschatting dat hij toch echt wel heel veel van Jezus houdt. Nee, echt. Ja ik snap dat U daar uw vragen over hebt, maar echt, u weet toch alles, u kunt toch ook door mijn twijfels heen kijken, U weet alles: Heer, ik hou van U.

Dia 7

En dan de reactie van Jezus: weid mijn schapen, zorg voor de lammetjes. Als het niet meer gaat om jou en jouw gevoel en jouw project, dan mag je mee werken met Christus en zijn project: zijn schapen, zijn lammeren, zijn kudde. En in feite is dat ook genoeg om mee te kunnen werken: als je van de Here houdt, dan ga vanzelf ook houden van de mensen die hij heeft uitgekozen om bij hem te horen. Het is van de Here Jezus uit gezien echt onmogelijk om een persoonlijke relatie te hebben met de Here, of om in God te geloven in je eentje, zonder dat je je wil verbinden met de mensen van Christus. Zijn schapen. Als je van Jezus houdt, dan ga je houden van zijn mensen. Want het zijn deze mensen waar Hij van houdt!

Maar ook andersom: je zult echt heel veel van Jezus moeten houden om 't vol te houden als herder van soms irritante, brutale, onwillige, blatende en bijterige schapen.

Maar het zijn wel mijn schapen. Mijn schapen, zegt hij, mijn lammeren, mijn kudde. Hoor je de zorgzaamheid van de Goede Herder in die woorden?

Trouwens, aardig om even op te letten: van die kudde waar Petrus voor moet zorgen is nog niks te zien. Die zal hij zelf, Jezus zelf, bij elkaar brengen. Net als die vissen van daarnet. Wij zijn een hele nacht in de weer en hebben niks gevangen maar vangen pas wat als hij het voor ons doet. Christus zal ervoor zorgen dat er een kudde komt, Christus gaat altijd voor ons uit, en schakelt ons dan in. En kijk eens naar het resultaat: dankzij Christus, dankzij Petrus, dankzij al die andere mensen is er een kerk gekomen en is er nog steeds een kerk en zitten we hier met elkaar. Ik zie daarin de zorg van de Goede Herder voor zijn kudde. Zo ben ik blij met de Oosterkerk en alle mensen van de Oosterkerk.

Hou je van Jezus? Kun je het over je lippen krijgen om te zeggen: ja Heer ik hou van U, u bent geweldig, ik kan u niet missen! En hoor je dan ook hoe hij jou vertrouwt en jou inschakelt en je uitdaagt om je dan ook te verbinden aan de mensen om je heen, in de kerk, in de kring? Om zorgzaam te zijn en aandacht te geven en tijd te maken voor de ander?

Deze vraag stelt hij aan ons allemaal, ook aan de jongeren die belijdenis gaan doen.

Esther Buisman Anniek Buiten Anne Dijk Juliet de Haas Hanneke Kooij Suzanne Koster Roelof Kruisinga Astrid Meijering Gertjan Polet Nelleke Roosenbrand Jaap Verbree Willie Veldman Jitske Wiersma.
Jezus, hou je van me?

En zij zeggen: ja Heer, ik heb u lief! En dan zegt de goede herder tegen hen: laat dat maar merken door je inzet voor de anderen, mijn schapen, mijn lammeren.

Ze zijn nog jong, deze mensen, bijna 20 of goed 20. Wat zal er in hun leven allemaal wel niet nog gebeuren?

Dat geldt ook voor Petrus, hoe oud zou hij zijn op dit moment? Een jaar of 30 misschien.

En daarom heeft Jezus nog wat voor Petrus. Hij overziet het hele leven van Petrus, tot in zijn ouderdom, tot aan zijn dood, nu nog tientallen jaren in de toekomst verscholen.

Dia 8

Je weet nooit wat de toekomst brengen zal. Hoe ziet je leven eruit over 30 jaar? Oud worden is mooi, maar oud zijn valt vaak zwaar. Als je jong bent, dan ga en sta je waar je zelf wilt. Het begint al als een kind zichzelf wil aankleden. Zelf doen. Je krijgt je veterstrik diploma, prachtig.

Toen je jong was, Petrus, deed je zelf je gordel om en ging je waarheen je wilde. Zeker iemand als Petrus zal met zijn onstuimigheid gehecht zijn geweest aan zijn vrijheid om te gaan en te staan waar hij zelf wilde.

Maar als je ouder wordt, dat geldt eigenlijk haast altijd, dan word je afhankelijk. Dan wordt je rijbewijs niet meer verlengd, als je verder wil moet je wachten tot je kinderen je ophalen. En als de verzwakking nog verder doorzet, dan moet je geholpen worden bij het aankleden. De thuishulp brengt je naar bed en je moet maar wachten hoe laat ze komen, ergens tussen half negen en half elf.

Ik denk dat de Here Jezus op dat menselijke proces van aftakeling doelt als hij zegt: maar als je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel omdoen en je brengen waar je niet naartoe wilt.

Maar er zit dan wel een dubbele bodem in: want hij doelde hiermee op de manier waarop Petrus God door zijn dood zou verheerlijken. Hij heeft het dus ook hierover dat Petrus op oudere leeftijd gevangen genomen zal worden en gebonden en geëxecuteerd.

Dat is later ook gebeurd. Hij is gekruisigd, maar omdat hij het teveel eer vond om net als Jezus gekruisigd te worden, is hij op zijn verzoek op de kop gekruisigd.

Daarmee heeft hij God verheerlijkt. Dat iemand zoveel van God en van Jezus kan houden dat hij zelfs zijn leven ervoor over heeft! Dat iemand zich zo kan inzetten voor de kerk dat hij er niet alleen tijd maar ook zijn leven letterlijk voor opoffert!

Dan moet in je inderdaad wel zielsveel van Jezus houden. Misschien is het ook wel hierom dat Jezus hem eerst drie keer vraagt of hij werkelijk van hem houdt, als voorbereiding op deze voorzegging van zijn marteldood.

Hoever zou jij en hoever zou ik kunnen gaan in mijn liefde voor Christus en de kerk? Ik vraag me dat wel eens af. Hier in Nederland is de kans niet zo groot dat je je leven erbij inschiet als je echt volgeling van Christus wilt zijn. Maar het is wel een goede vraag om eens bij stil te staan. Hoeveel hou je van God?

Of een andere vraag, die misschien nog wat dichterbij komt. Wilt u ook met uw dood, ook met uw oude dag, ook met uw toenemende afhankelijkheid God verheerlijken? Kunt u zich daar iets bij voorstellen? Ik wel. Ik ken mensen die die afhankelijkheid, hetzij door ouderdom, hetzij door een herseninfarct, opgedrongen krijgen, een buitengewoon moeilijke ervaring, ineens afhankelijk van andere mensen, zoveel handen aan je bed, zoveel handen aan je lijf. Maar ik zie soms mensen die daarin God verheerlijken. Ze leren – al is het op een heel hardhandige manier- dat de kern van het leven niet is dat wat wij allemaal zelf kunnen doen, maar dat wat God voor ons doet. Ze leren op een nieuwe manier zich over te geven, zich toe te vertrouwen aan God en aan de mensen.

Dia 9

Ik ben net het boekje Adam aan het lezen van Henri Nouwen, dat gaat over Henri Nouwen die een stap terug doet en als beroemde professor zich helemaal gaat toewijden aan de verzorging van een lichamelijk en verstandelijk zwaar gehandicapte jongeman, Adam. Juist zo leert hij dat de kern van het leven niet is wat je allemaal kunt en presteert en hoe hard je voor de Heer loopt, maar dat de kern is dat je er mag zijn voor hem, dat je zijn kind bent, dat je geliefd wordt.

Dia 10

Twee vragen dus in deze preek:

En vul je eigen naam maar weer in:

Hou je van me, vraagt Jezus je: hou je werkelijk van me? Laat het maar zien in je zorg voor de gemeente.

Dia 11

En de tweede vraag: durf je je toe te vertrouwen aan Hem en aan de leiding van hem over je leven, ook als alles jou uit handen valt en kun je rusten in het geloof dat er één is die jouw herder is, in leven en in sterven, in je jeugd en in je ouderdom?

Amen.